DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.49175>

Authenticity process is conducted by

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 02-02-2021
Kabul Tarihi: 26-03-2021
On-line Yayın: 31-08-2021

Article Type: Research article
Submitted: 02-02-2021
Accepted: 26-03-2021
Published Online: 31-08-2021

Atıf Bilgisi / Reference Information

Aykan, A. & Kartal, Ş. (2021). Türkiye, Amerika Bileşik Devletleri ve Avustralya Eğitim Fakülteleri Meslek Bilgisi Derslerinin Karşılaştırılması *Journal of History School*, 53, 2628-2650.

**TÜRKİYE, AMERİKA BİLEŞİK DEVLETLERİ VE AVUSTRALYA
EĞİTİM FAKÜLTELERİ MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI¹**

Ahmet AYKAN² & Şefik KARTAL³

Öz

Genel olarak bakıldığında öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının temel olarak belirlemiş olduğu alanların; meslek bilgisi, alan bilgisi ve genel kültür olduğu görülmektedir. Bu bağlamda eğitim faaliyetleri kapsamında başarılı olan ülkelerin öğretmen yetiştirme süreçlerinin ele alınması ve bu sürecin dikkatle incelenmesinin oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada özellikle Eğitim Fakülteleri kapsamında başarı sıralamalarında üst basamaklarda yer alan Penn State Üniversitesi (ABD) ve Queensland Üniversitesi (Avustralya) Eğitim Fakülteleri bünyesinde verilmekte olan meslek bilgisi derslerinin, Türkiye’deki yeni programda yer alan meslek bilgisi dersleri ile karşılaştırılması hedeflenmiştir. Araştırma kapsamında nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelenmesi kullanılmıştır. Yatay karşılaştırma yaklaşımının

¹ Makale yazımı yazar etki oranı: 1.yazar: % 50, 2. yazar: % 50. Bu makale 11-14 Mayıs 2017 tarihinde, Ordu’da yapılan “IX. Uluslararası Eğitim Araştırmaları” adlı kongrede sunulan bildirinin güncellenmiş ve geliştirilmiş şeklidir.

² Dr. Öğr. Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, a.aykan@alparslan.edu.tr, Orcid: 0000-0002-8033-0821

³ Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, sefik.kartal@gop.edu.tr, Orcid: 0000- 0002-1448-0987

kullanıldığı çalışmada, veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Bu doğrultuda Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya'daki öğretmen yetiştiren programların meslek bilgisi dersleri, derslerin kredileri ve içerikleri benzer ve farklı yönleri ile ele alınmıştır. Elde edilen veriler incelendiğinde; Türkiye'deki derslerin daha sade, güncel ve uygulamaya dönük bir içerik ile yeniden düzenlenebileceği gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Meslek Bilgisi Dersleri, Karşılaştırmalı Eğitim, Öğretmen Yetiştirme, Eğitim Fakültesi

A Comparison of Vocational Courses in Turkey, United States and Australian Faculties of Education

Abstract

In general, the fields determined by higher education institutions that train teachers are; it is seen that there is occupational knowledge, field knowledge and general culture. In this context, it is thought that it is very important to consider the teacher training processes of countries that are successful within the scope of educational activities and to examine this process carefully. In this study, it was aimed to compare the vocational knowledge courses offered within the Penn State University (USA) and Queensland University (Australia) Faculties of Education, which are at the top of the success rankings within the scope of Education Faculties, with the vocational knowledge courses in the new program in our country. Within the scope of the research, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. In this study, in which the horizontal comparison approach was used, the data were analyzed by descriptive analysis method. In this regard, Turkey, United States and teacher training programs of vocational knowledge courses in Australia, the course and content of the loans have dealt with similar and different aspects. When the data obtained are examined; On the basis of these data, it is suggested that the courses in our country can be rearranged with a more simple, up-to-date and practical content.

Keywords: Vocational Knowledge Courses, Comparative Education, Teacher Training, Faculty of Education

GİRİŞ

Günümüzde yaşanan bilimsel, teknolojik gelişim ve değişimler pek çok alanda olduğu gibi dünya üzerindeki ülkelerin yükseköğretim sistemleri üzerinde de etkili olmuştur. Bu doğrultuda ülkeler pek çok yenilikçi hareketler gerçekleştirmeye yönelmiştir. Yükseköğretim; ülkelerin sahip olduğu tarihsel geçmiş, ulusal birlik ve var olan küresel eğilimlerden etkilenmektedir (Lee & Healy, 2006, s. 3). Bu bağlamda ülkeler arası farklılıklar olmakla birlikte,

yükseköğretimde ülkelerin ortak olarak çağın gerektirdiği değişiklikler, gelişmeler ve eğilimlerden etkilendikleri söylenebilir. Bu hedefler doğrultusunda hareket eden yükseköğretim kurumlarının çalışma biçimleri ve yapılanmaları ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir. Köken olarak bakıldığında ortak temeller üzerine inşa edilmiş bir yükseköğretim sistemi olsa da bu sistemler ülkelerin kültürel yapıları ve yükseköğretim faaliyetlerinden beklentileri doğrultusunda farklılaşabilmektedir (Altbach, 1999, s. 2).

Her ne kadar ülkelerin yükseköğretim sistemlerinde farklılıklar olsa da, her ülke kendi yükseköğretim sistemini daha nitelikli hale getirmek için eğitim faaliyetleri kapsamında başarılı olan ülkeleri yakından takip etmektedir. Bu bağlamda dünya üzerindeki birçok yükseköğretim kurumunun özellikle son dönemlerde yeniden yapılanma eğilimi içerisine girdiği görülmektedir. Buna göre yükseköğretim kurumları, yönetim yapıları, eğitim programları, çalışma yaptıkları alanlar bakımından yeniden yapılandırılmaya çalışılmıştır. Bazı geleneksel alanlar önemini yitirirken, bazı alanlarda ise disiplinler arası çalışma alanları önem kazanmıştır (Küçükcan ve Gür, 2009, s. 77). Neredeyse bütün ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarında, öğrenim görmekte olan bireylerin becerileri, öğrenim süreleri, kapasiteleri ve piyasanın beklentileri yönünde bir eğilim olduğu görülmektedir. Bu süreçte toplumsal ve ekonomik çevre ile olan bağlantıların daha da güçlendirilmesi hedeflenmektedir (Zaharia, 2002, s. 304).

Gelişmiş ülkelerin başarılı eğitim sistemlerindeki nitelikli öğretmen katkısı, özellikle gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere küresel anlamda nitelikli öğretmen yetiştirme yönündeki çabaların artmasına neden olmuştur (UNESCO, 2012). Dünya geneline bakıldığında; Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Japonya, Çin Halk Cumhuriyeti ve Almanya gibi ülkelerde öğretmen yetiştirmede merkezi hükümetten ziyade eyaletlerin öğretmen yetiştirmede eğitim programlarını oluşturdukları (Abazoğlu, 2014, s. 22; Harmancı, 2009, s. 30; Külekçi ve Bulut, 2010, s. 12; Sağlam ve Kürüm, 2005, s. 55), Finlandiya, İngiltere ve Türkiye gibi ülkelerin ise öğretmen yetiştirmede merkezi hükümet tarafından belirlenen eğitim programları temelinde öğretmen yetiştirdikleri görülmektedir (Abazoğlu, 2014, s. 24; Sağlam ve Kürüm, 2005, s. 56). Merkezi hükümetler ya da eyaletlerin yönetiminde sürdürülen öğretmen yetiştirme politikalarının en temel amaçlarından biri de nitelikli öğretmen yetiştirmek olmuştur (Azar, 2011, s. 36; Darling-Hammond, 2006, s. 220; Küçükahmet, 2007, s. 206; Safran, 2011, s. 3; Yıldırım, 2013, s. 178). Bu kapsamda öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına başvuran öğrencilerin aldığı eğitim her ülkenin ulusal ve uluslararası amaçları doğrultusunda farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda da öğretmenlerden elde edilmek istenen beklentiler farklılaşmaktadır.

Dünya çapında hizmet veren yükseköğretim kurumlarına bakıldığında; özellikle markalaşmış Amerikan ve Avustralya Üniversiteleri'nin (Küçükcan ve Gür, 2009, s. 58) en başarılı ilk otuz üniversite arasında birçok üniversite ile temsil edildiği görülmektedir (OECD, 2020; Topuniversities, 2019). Bu sıralamalardaki yerleri Amerikan ve Avustralya üniversitelerine ve özelde bu üniversitelerdeki eğitim fakültelerine dikkatlerin yoğunlaşmasını beraberinde getirmiştir. Türkiye açısından bakıldığında ise, üniversitelerin dünya çapında yapılan başarı sıralamalarında çok geri planda yer aldığı görülmektedir (Aydın, 2017, s. 310). Bu durum hem eğitim fakültelerinin programlarının niteliğini hem de daha kaliteli bir öğretmen profili yetiştirme çabalarını olumsuz etkilemektedir.

Genel olarak bakıldığında öğretmen yetiştiren kurumların temel olarak belirlediği alanların; meslek bilgisi, alan bilgisi ve genel kültür bilgisi gibi temalardan oluştuğu görülmektedir (Stephens, Tonnessen ve Kyriacou, 2004, s. 109). Öğretmen adaylarının nitelikli bir öğretmen olarak yetiştirilebilmesi için alan bilgisi ve genel kültür bilgisi dersleri kapsamında donanımlı hale getirilmesi gerekmektedir. Bu anlamda yeteri kadar donanımlı yetişen öğretmen adaylarının, bilgi ve becerilerini öğrenciye nasıl öğretebilecekleri konusunda da iyi bir eğitim almaları gerekmektedir (Açıkgöz, 2003, s. 20). Yani öğretmen adaylarının alanlarında çok donanımlı olmalarının bilgileri öğrencilere aktarmadığı sürece tek başına yeterli olamayacağı düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının nitelikli bir mesleki gelişim sürecinden geçmeleri, aldıkları eğitim programlarının ve bu kapsamda özellikle de meslek bilgisi derslerinin içeriği ile doğrudan ilişkili bir durumdur (Şişman, 2001). Bu bağlamda öğretmen yetiştirme sürecindeki en önemli temel alanlardan biri de meslek bilgisi dersleridir. Bu derslerin seçimi, içeriği ve uygulanması titizlikle sürdürülmesi gereken bir süreçtir (Küçükahmet, 2007, s. 212).

Nitelikli öğretmen yetiştirme çabalarının öğretmen adaylarının eğitim fakültelerindeki öğrenim süreçlerinde aldıkları dersler ve bu derslerin içerikleri ile doğrudan ilgili olduğu bilinen bir gerçektir (Küçükahmet, 2007, s. 210). Özellikle öğretmen adaylarının yetiştirilmesi sürecinde pedagojik anlamda onları donanımlı hale getirecek olan meslek bilgisi derslerinin hayati bir önem taşıdığı söylenebilir. Bu bağlamda Türkiye'deki meslek bilgisi dersleri ve bu derslere ait içeriklerin incelenmesi ve bu derslerin dünya üzerinde kaliteli eğitim vermekte olan eğitim fakültelerindeki dersler ve içerikleri ile incelenmesi bu çalışmanın ortaya çıkış amacını oluşturmuştur. Özellikle küreselleşen dünyadaki hızlı gelişmelerden payını alan eğitim fakülteleri ve bu fakültelerdeki meslek bilgisi dersleri kapsamında yapılan reform çalışmalarını takip edebilmemiz açısından karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının önemi oldukça büyüktür.

Yukarıda açıklanan yapı, meslek bilgisi derslerinin önemini ortaya koymaktadır. Literatür incelendiğinde meslek bilgisi derslerinden özellikle öğretmenlik uygulaması gibi uygulamalı derslerin karşılaştırıldığı görülmektedir (Aytaç ve Er, 2018, s. 10; Orhan ve Vardar, 2019, s. 309; Uygun, Ergen ve Öztürk, 2011, s. 389). Öğretmen adaylarına öğrencilerin gelişim ve öğrenme düzeyleri hakkında bilgi verme, onlara etkili sınıf yönetimi sağlama kabiliyeti ve yöntem-teknikleri etkin kullanabilme becerisi kazandırma gibi birçok hedefi olan meslek bilgisi derslerinin (Küçükahmet, 2007, s. 212; YÖK, 2018) tamamının karşılaştırılmasının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceler temelinde öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan meslek bilgisi derslerinin öneminin oldukça hayati olduğu düşünülmektedir. Öğretmen adaylarına öğrencilerin gelişim ve öğrenme düzeylerin hakkında bilgi verme, onlara etkili sınıf yönetimi sağlayabilme kabiliyetini edinme ayrıca onlara yöntem ve teknikleri etkin kullanabilme becerisi kazandırma gibi birçok hedefi olan meslek bilgisi derslerinin oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya ve Türkiye'deki öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları bünyesinde verilmekte olan meslek bilgisi derslerinin incelenmesi ve karşılaştırılması hedeflenmiştir. Yapılan bu çalışmanın amacı doğrultusunda şu sorulara cevap aranmaktadır:

- Penn State Üniversitesi, Queensland Üniversitesi ve Türkiye'deki öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan meslek bilgisi dersleri hangileridir?

- Kredi ve içerik bakımından Penn State Üniversitesi, Queensland Üniversitesi ve Türkiye'deki öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan meslek bilgisi derslerinin benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışma bir karşılaştırmalı eğitim çalışmasıdır. İki ya da daha fazla farklı ülkelerdeki eğitim sistemlerinin benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymayı hedefleyen karşılaştırmalı eğitim, benzerlik ve farklılıklar yoluyla insanlara eğitim hakkında yol gösteren bir yöntemdir (Türkoğlu, 1998, s. 20). Bu kapsamda aşağıdaki aşamalar dikkate alınarak karşılaştırmalı eğitim çalışmamız temellendirilmiştir (Lauterbach ve Mitter, 1998 akt. Küçükoğlu ve Kızıldaş, 2012, s. 665):

- **Karşılaştırma yapılacak olan ülkelerin belirlenmesi:**
Dünya üniversiteler başarı sıralamasında Amerika Birleşik Devletleri 11, Avustralya ise 6 üniversite ile en çok temsil edilen ülkeler olarak ilk iki sırayı

paylaşmıştır (OECD, 2020; Top University, 2019). Her iki ülkeden sıralamaya giren üniversiteler detaylı olarak incelendiğinde; eğitim fakültesi olmayan üniversiteler ve eğitim fakültesi olup ders içeriklerine ulaşamayan üniversiteler araştırma dışında tutulmuştur. Penn State ve Queensland Üniversitesi; başarı sıralamasında daha üst sıralarda yer aldığı, bünyesinde eğitim fakültesi barındırdığı ve meslek bilgisi ders içeriklerine ulaşılabilirdiği için araştırma kapsamında yer almıştır.

- **Belirlenen ülkelerdeki öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan meslek bilgisi derslerinin tespit edilmesi:**

Penn State ve Queensland Üniversitesi eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan meslek bilgisi dersleri arasından Türkiye’de yer alan meslek bilgisi derslerine eş değer olabilecek dersler iki program geliştirme uzmanının görüşleri doğrultusunda belirlenmiştir.

- **Belirlenen meslek bilgisi derslerinin incelenmesi ve bir araya getirilmesi:**

Bu dersler araştırmacılar tarafından tekrar gözden geçirilmiş ve karşılaştırma yapmak amacıyla gerekli bilgiler üniversitelerin web sayfalarından elde edilmiştir.

- **Bir araya getirilen bulguların incelenmesi ve yorumlanması**

Araştırmanın Modeli

Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemleri bünyesinde yer alan doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Doküman incelemesi tekniğinde, araştırma yapılacak olay ve olgularla ilgili bilgi içeren yazılı belgelerin analizi yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 65). Nitel araştırmalarda temel amaç genellenbilirlik olmadığı için aktarılabilirlik ilkesi ön plana çıkmaktadır. Aktarılabilirlik “*nitel bir araştırmanın sonuçlarını diğer ortam ve durumlara genellenebilirlik ve aktarılabilirlik anlamına gelir*” (Trochim ve Donnelly, 2007, s. 62). Bu çalışmada bulguların farklı ortamlara aktarılabilirliğini sağlamak için araştırma süreci hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Bu çalışmada Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya’daki öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan meslek bilgisi derslerinin incelenmesi ve bu derslerin Türkiye’deki [2018] yeni programda yer alan meslek bilgisi dersleri ile benzerlik ve farklılık açısından incelenmesi hedeflenmiştir. Bu

çalışmada ülkelerin eğitim sistemlerinin incelenmesinde yatay yaklaşım kullanılmıştır. Yatay yaklaşımda; ülkelerin eğitim sistemlerinde yer alan tüm boyutlar yine aynı döneme ait tüm değişkenler bir araya getirilerek aralarındaki benzerlik ve farklılıklar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma Penn State Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Queensland Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Türkiye’de öğretmen yetiştiren kurumlar bünyesinde verilmekte olan meslek bilgisi dersleri ile sınırlıdır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında sıkça kullanılan bir yöntemdir (Kıral, 2020, s. 177; Püsküllüoğlu ve Hoşgörür, 2017, s. 49). Nitel araştırmalarda görüşme ve gözlemin ardından ana veri toplama kaynaklarından biri olan doküman incelemesi; yazılı materyaller, raporlar, resmi yayınlar, istatistiksel raporlar, tezler gibi farklı belgeleri içermektedir. Doküman incelemesi yapılırken hangi kaynakların önemli olduğu ya da hangi kaynakların kullanılabilir olduğu araştırma sorusunun içeriği ile belirlenmektedir (Merriam, 2013, s. 205).

Çalışmada yer alan veriler doküman incelemesi kapsamında şu aşamalara dikkat edilerek toplanmıştır:

- Penn State ve Queensland Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde verilmekte olan meslek bilgisi dersleri iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı tespit edilmiştir.
- İki araştırmacı tarafından ayrı ayrı tespit edilen meslek bilgisi derslerinin isimleri, kredileri ve içerikleri uyum açısından kontrol edilmiştir. Uyumlu olmayan dersler hakkında ortak bir karara varılmıştır.
- Penn State ve Queensland Üniversitesi eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan meslek bilgisi dersleri arasından Türkiye’de yer alan meslek bilgisi derslerine eş değer olabilecek dersler, program geliştirme uzmanlarının görüşleri doğrultusunda belirlenmiştir.
- Penn State ve Queensland Üniversitesi eğitim fakülteleri ve YÖK’ün web sayfasından meslek bilgisi derslerine ait gerekli bilgiler elde edilmiştir. Bu kapsamda web sayfalarının ve bilgilerin orijinalliği iki araştırma tarafından da teyit edilmiştir.

Karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında en çok kullanılan analiz yöntemlerinden biri de betimsel analiz yöntemidir (Püsküllüoğlu ve Hoşgörür, 2017, s. 49). Bu araştırma kapsamında elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Betimsel analiz yöntemi, elde edilen verilerin

önceden belirlenen temalara göre düzenlenip yorumlanarak okuyucuya sunulmasını içeren bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 78). Bu doğrultuda çalışmadan elde edilen veriler şu aşamalara dikkat edilerek betimsel analize tabi tutulmuştur:

- İlk olarak Penn State, Queensland Üniversitesi ve YÖK’ün meslek bilgisi derslerine ait veriler önceden belirlenen araştırma problemleri doğrultusunda açık bir biçimde betimlenmiştir.
- Daha sonra bu derslere ait veriler araştırma problemleri doğrultusunda isim, kredi ve içerik açısından karşılaştırılmıştır.
- Elde edilen veriler iki uzman tarafından ayrı ayrı analiz edilmiştir. İki uzmanın yapmış olduğu analizlerde görüş birliğinin yanı sıra birtakım görüş ayrılıklarının da olduğu görülmüştür. Görüş ayrılığının olduğu veriler, uzmanlar tarafından tekrar ele alınmış ve fikir birliğine varılmıştır.
- Karşılaştırma sonucunda elde edilen bulgular araştırmacılar tarafından düzenlenmiş, yorumlanmış ve okuyuculara sunulmuştur.

BULGULAR VE YORUM

Program geliştirme uzmanlarının görüşleri doğrultusunda Penn State ve Queensland Üniversiteleri eğitim fakülteleri bünyesinde verilmekte olan derslerden “meslek bilgisi dersleri” olarak nitelendirilebilecek dersler belirlenmiştir. Belirlenen bu derslerden araştırma problemleri doğrultusunda Türkiye’de verilmekte olan derslerle karşılaştırma yapmaya uygun olan dersler “seçmeli” ya da “zorunlu” gibi nitelendirmelere bakılmaksızın tespit edilmiştir. Böylece bu bölümde Türkiye, Penn State Üniversitesi ve Queensland Üniversitesi eğitim fakültelerinde yer alan meslek bilgisi dersleri kredileri ve içerikleri açısından benzerlik ve farklılıkları ile ele alınmıştır.

Türkiye

Türkiye’de eğitim fakültesi bünyesinde verilmekte olan meslek bilgisi dersleri, öğretmen adaylarına nasıl bir öğretim yapmaları gerektiğine dair bilgiler vermeyi hedeflemektedir. Öğretmen adaylarının öğretim yapacakları öğrencilerin gelişim özelliklerini tanımalarına, öğretim yapacakları ortamı nasıl düzenlemeleri gerektiğine ve aldıkları alan eğitimini sınıf ortamına nasıl yansıtmaları gerektiğine dair bilgiler veren meslek bilgisi dersleri, öğretmenlerin nitelikli bir mesleki donanıma sahi olmaları açısından oldukça önemli görülmektedir (YÖK, 2018). 2018-2019 öğretim yılında yapılan güncelleme doğrultusunda öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarındaki zorunlu meslek bilgisi dersleri ve o

derslere ait içerikler aşağıda Tablo 1’de (YÖK, 2018) detaylı olarak ifade edilmiştir:

Tablo 1.
Türkiye Eğitim Fakültelerinde Yer Alan Meslek Bilgisi Dersleri

Ders Adı	Ders Kredisi	Ders İçeriği
Eğitime Giriş (MB)	2	Eğitim ile ilgili temel kavramlar, eğitimin amaçları ve işlevleri, eğitimin diğer bilimlerle ve alalarla ilişkisi ve yirmi birinci yüzyılda eğitimle ilgili yeni yönelimler
Eğitim Sosyolojisi (MB)	2	Sosyolojinin temel kavramları, temel sosyolojik teoriler açısından eğitim, toplumsal kurumlar ile eğitim ve Türkiye’de eğitim sosyolojisinin gelişimi
Eğitim Felsefesi (MB)	2	Felsefenin temel konuları, felsefi akımlar, eğitim felsefeleri ve Türk eğitim sisteminin felsefi temelleri
Eğitim Psikolojisi (MB)	2	Psikoloji ve eğitim psikolojisine ait temel kavramlar, eğitim psikolojisinde araştırma yöntemleri ve öğrenme ile ilgili temel kavram ve kuramlar
Öğretim Teknolojileri (MB)	2	Eğitim-öğretim sürecindeki bilgi teknolojileri, öğretim teknolojilerine ilişkin kuramsal yaklaşımlar, araç-gereç olarak öğretim teknolojileri ve öğretim materyali tasarlama
Türk Eğitim Tarihi (MB)	2	Türk eğitim tarihinin konusu, yöntemi ve kaynakları, ilk Türk devletlerinden Türkiye Cumhuriyeti’ne kadar eğitim ve yirmi birinci yüzyılda Türk dünyasında eğitim
Öğretim İlke ve Yöntemleri (MB)	2	Öğretim ilke ve yöntemlerindeki temel kavramlar, öğretim modelleri, stratejileri, yöntemleri ve teknikleri, öğretimde hedef belirleme ve öğretimin planlanması
Eğitimde Araştırma Yöntemleri (MB)	2	Bilimsel araştırma yöntemleri ile ilgili temel kavramlar ve ilkeler, bir araştırma süreci, nicel ve nitel araştırma yöntemleri, etik ve ahlak ile ilgili temel kavramlar ve teoriler, iş ve meslek ahlakı, öğretmenlik mesleği ve etik
Sınıf Yönetimi (MB)	2	Sınıf yönetimindeki temel kavramlar, sınıfın fiziksel, psikolojik ve sosyal boyutları, sınıfta disiplin sınıfta zaman yönetimi ve sınıf yönetimiyle ilgili örnek uygulamalar
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (MB)	2	Ölçme ve değerlendirmenin eğitimdeki yeri ve önemi, ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramlar, ölçme araçları, değerlendirme ve not verme
Türk Eğt. Sis. ve Okul Yönetimi (MB)	2	Türk eğitim sistemi, Türk eğitim sisteminde yapılan yenilik hareketleri ve Türk eğitim sistemi ile ilgili güncel tartışmalar
Öğretmenlik Uygulaması (I-II) (MB)	5	Alana özgü öğretim faaliyetleri ile ilgili gözlem yapma, alan özgü öğretim yöntem tekniklerini kullanarak bireysel ya da mikro-öğretim uygulamaları yapma ve öğretim ortamlarını yönetme

Penn State Üniversitesi (ABD)

Amerika Bileşik Devletleri'ndeki Penn State Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2019-2020 öğretim yılında verilmekte olan meslek bilgisi dersleri ve bu derslere ait içerikler Tablo 2' de şu şekilde ifade edilmektedir (Penn State Üniversitesi, 2019 <https://bulletins.psu.edu/university-course-descriptions/undergraduate/educ/>):

Tablo 2.

Penn State Üniversitesi Meslek Bilgisi Dersleri

Ders Adı	Ders Kredisi	Ders İçeriği
Bireysel Farklılıklar ve Eğitim (EDUC 10)	3	Öğrencilerin fiziksel, bilişsel, dilsel, sosyal ve kültürel gelişimleri arasındaki farklar gibi konular
Eğitimde İlk Yıl Semineri (EDUC 100)	3	Öğretme ve öğrenme teorileri, öğretmenlerin ve diğer okul çalışanlarının eğitimi, mesleki uygulamadaki sorunlar ve ulusal eğitim politikasındaki seçilmiş bazı konular
Öğretime Temel Hazırlık (EDUC 302)	3	Eğitimde felsefi ve psikolojik tartışmalar temel olarak yer almaktadır. Bu kapsamda; öğretimin hedefleri, dersi planlama, dersi değerlendirme ve öğrencilerin bireysel eğitimi
Sınıf Yönetimi ve Organizasyonu (EDUC 304)	3	Sınıf yönetimi, görsel ve işitsel kontrol teknikleri, uyum ve organizasyon
Öğrenme Kuramları ve Öğretim (EDUC 314)	3	Öğretim uygulamaları ile ilgili öğrenme kuramları, öğrenmenin aktarımı ve alanda uygulama yapma
Eğitimde Sos. ve Kül. Faktörler (EDUC 315)	3	İrk, etnik köken, din ve cinsiyet ile ilgili farklı deneyimlerin eğitim faaliyetlerini nasıl etkilediği
Öğretimde Mesleki Gelişim (EDUC 385)	3	Öğretmenlik mesleği ile ilgili uygulamaları ve Penn State'ya özgü bazı özel mesleki uygulamaları
Eğitim İstatistikleri ve Ölçümleri (EDUC 440)	3	Tanımlayıcı istatistikler, korelasyon, güvenilirlik, geçerlilik, ölçek geliştirme teknikleri ve madde analizleri
Araştırma Projesi (EDUC 494)	1-12	Belirlenen proje konularının bireysel ya da küçük gruplar halinde çalışan öğrenciler tarafından tamamlanması
Staj (EDUC 495)	1-15	Öğrencilerin kampüs dışında bireysel saha deneyimleri yaşayabileceği ve öğretim elemanlarının denetimi

Queensland Üniversitesi (Avustralya)

Avustralya'daki Queensland Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2019-2020 öğretim yılında verilmekte olan meslek bilgisi dersleri ve bu derslere ait içerikler

Tablo 3’ te şu şekilde ifade edilmektedir (Queensland Üniversitesi, 2019, https://my.uq.edu.au/programs-courses/program_list.html?acad_prog=2306):

Tablo 3.

Queensland Üniversitesi Meslek Bilgisi Dersleri

Ders Adı	Ders Kredisi	Ders İçeriği
Eğitime Sosyolojik Bakış (EDUC 1710)	3	Sosyoloji ile ilgili temel konular, farklı kültüre sahip öğrencilerin eğitimi, yirmi birinci yüzyıl öğretmenlerinin sahip olması gereken beceriler ve okulların yapıları
Eğitimciler için Öğrenme ve Gelişim (EDUC 1750)	3	Hem çocuklukta hem de ergenlikte öğrenme ve gelişim teorileri, gelişimsel sorunlar ve bu sorunlara çözüm bulma gibi konular
Mesleki Deneyime Giriş (EDUC 1740)	3	Okulun, öğrencilerin ve öğretim ortamının keşfedilmesi temelli gözlem ve uygulamaları içeren 10 günlük bir profesyonel deneyim
Eğitim ve Yaratıcılık (EDUC 2710)	3	Çağdaş toplumdaki sanat eğitimi, yaratıcılığın toplumun gelişimindeki rolü, programda yer alan müzik, dans, drama ve görsel sanatların rolü ve önemi gibi konular
Mesleki Deneyim 1 (EDUC 2710)	5	Bir dersi planlama, gözlem yapma ve uygulamayı içeren 15 günlük bir deneyim
Mesleki Deneyim 2 (EDUC 3750)	5	Mesleki Deneyim I dersi temelinde sürdürülen, atölye çalışmaları, uygulama çalışmaları ve uygulamaların gözlemlenmesini içeren 20 günlük bir deneyim
Dijital Teknolojiler (EDUC 4710)	3	Tasarım, teknoloji, STEM eğitiminin keşfedilmesi ve teknoloji temelli etkili öğretim stratejileri gibi konular
Mesleki Deneyim 3 (EDUC 4750)	5	Mesleki Deneyim I ve II dersleri temelinde sürdürülen, öğretmenliğin rolleri ve sorumluluklarını kazandıran, profesyonel ve süreklilik arz eden bir mesleki gelişimi hedefleyen ve 35 günlük bir mesleki deneyim
Profesyoneller Olarak Öğretmenler (EDUC 4703)	4	Profesyonelce davranma, plan yapma ve hareket etme becerilerini kazanma, bir proje planlama, tasarlama ve uygulama

Türkiye, Penn State ve Queensland Üniversiteleri Eğitim Fakülteleri bünyesinde verilmekte olan meslek bilgisi ders ve kredileri Tablo 4’ te ayrıntılı olarak ifade edilmiştir.

Tablo 4.

Türkiye, Penn State ve Queensland Üniversiteleri Meslek Bilgisi Dersleri

Türkiye		Penn State Üniversitesi (ABD)		Queensland Üniversitesi (Avustralya)	
Ders	Kredi	Ders	Kredi	Ders	Kredi
Eğitime Giriş	2	Bireysel Farklılıklar ve Eğitim	3	Eğitime Sosyolojik Bakış	3
Eğitim Sosyolojisi	2	Eğitimde İlk Yıl Semineri	3	Eğitimciler için Öğrenme ve Gelişim	3
Eğitim Felsefesi	2	Öğretime Temel Hazırlık	3	Mesleki Deneyime Giriş	3
Eğitim Psikolojisi	2	Sınıf Yönetimi ve Organizasyonu	3	Eğitim ve Yaratıcılık	3
Öğretim Teknolojileri	2	Öğrenme Kuramları ve Öğretim	3	Mesleki Deneyim 1	5
Türk Eğitim Tarihi	2	Eğitimde Sos. ve Kül. Faktörler	3	Mesleki Deneyim 2	5
Öğretim İlke ve Yöntemleri	2	Öğretimde Mesleki Gelişim	3	Dijital Teknolojiler	3
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2	Eğitim İstatistikleri ve Ölçümleri	3	Mesleki Deneyim 3	5
Sınıf Yönetimi	2	Araştırma Projesi	1-12	Profesyoneller Olarak Öğretmenler	4
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2	Staj	1-15		
Türk Eğt. Sis. ve Okul Yönetimi	2				
Öğretmenlik Uygulaması (I-II)	5				

Tablo 4 detaylı olarak incelendiğinde; Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya Eğitim Fakülteleri bünyesinde yer alan meslek bilgisi ders ve kredilerinin yer aldığı görülmektedir. Ders sayısı olarak bakıldığında Türkiye’deki zorunlu meslek bilgisi derslerinin sayıca diğer ülkelere oranla daha fazla olduğu, derslerin kredilerine bakıldığında ise; Amerika Birleşik Devletleri

ve Avustralya’ daki derslerin kredilerinin Türkiye’dekilere oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca üç ülkede de birbirine benzer ya da yakın isimlerle yer bulan meslek bilgisi derslerinin olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye’deki programda “Eğitim Sosyolojisi” olarak yer alan meslek bilgisi dersinin Amerika’dakinde “Eğitimde Sosyal ve Kültürel Faaliyetler”, Avustralya’dakinde ise “Eğitime Sosyolojik Bakış” dersi olarak yer bulduğu görülmektedir. Bu ders kapsamında Türkiye’de sosyoloji ile ilgili temel kavramlar, kuramlar ve eğitim sosyolojisinin tarihsel gelişimi ele alınırken; Amerika’daki ders kapsamında, toplumda yer alan farklı gruplar ve bu grupların eğitimi nasıl etilediği; Avustralya’daki ders kapsamında ise, sosyoloji ile ilgili temel konular ve farklı kültüre sahip öğrencilerin eğitimi gibi konular ele alınmaktadır. Türkiye’deki ders içeriğinin diğer ülkelerdekine oranla daha yoğun olduğu görülmektedir. Ayrıca Amerika ve Avustralya’daki ders içeriklerinin toplumun sosyolojik yapısını ele alan bir anlayış ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Türkiye’de “Eğitim Psikolojisi” ismiyle yer alan meslek bilgisi dersinin içeriğine yakın olarak Amerika’da “Öğrenme Kuramları ve Öğretim”, Avustralya’da ise “Eğitimciler için Öğrenme ve Gelişim” isimli derslerin programda yer bulduğu görülmektedir. Türkiye’de bu ders kapsamında gelişim ve öğrenme kuramları, öğrenme sürecinde motivasyon gibi konular yer alırken; Amerika’da öğretim uygulamaları ile ilgili öğrenme kuramları, öğrenmenin aktarımı, motivasyon ve alanda uygulama yapma gibi konular; Avustralya’da ise hem çocuklukta hem de ergenlikte öğrenme ve gelişim teorileri, gelişimsel sorunlar ve bu sorunlara çözüm bulma gibi konular yer almaktadır.

Türkiye’deki meslek bilgisi derslerinden “Öğretim Teknolojileri” dersinin Avustralya’da “Dijital Teknolojiler” ismiyle Amerika’da ise farklı derslerin bünyesinde yer aldığı görülmektedir. Bu ders kapsamında Türkiye’de öğretim teknolojileri ile ilgili kavramlar, öğretim teknolojilerine ilişkin kuramlar ve materyal tasarımı gibi konular yer alırken; Avustralya’daki ders kapsamında tasarım, teknoloji, STEM eğitiminin keşfedilmesi ve teknoloji temelli etkili öğretim stratejileri gibi konular yer almaktadır. Amerika’da ise farklı meslek bilgisi dersleri bünyesinde öğretim teknolojileri kapsamındaki konuların ele alındığı anlaşılmaktadır. Bu ders ile ilgili en güncel ve en kapsamlı ders içeriğinin Avustralya’da olduğu görülmektedir.

Türkiye’de programda “Sınıf Yönetimi” ismiyle yer bulan meslek bilgisi dersinin Amerika’daki programda “Sınıf Yönetimi ve Organizasyon” , Avustralya’dakinde ise “Profesyoneller Olarak Öğretmenler” ismiyle yer aldığı görülmektedir. Türkiye’de bu ders kapsamında sınıf yönetimindeki temel kavramlar, sınıfın fiziksel, psikolojik ve sosyal boyutları gibi konular yer alırken;

Amerika’da sınıf yönetimi, görsel ve işitsel kontrol teknikleri, uyum ve organizasyon gibi konular yer almaktadır. Avustralya’daki ders içeriğinin genel olarak Türkiye’deki ve Amerika’daki ders içeriği ile örtüştüğü görülürken bazı kazanımlarla bu iki ülkeden farklılaştığı anlaşılmaktadır. Özellikle öğretmenlerin toplum içerisindeki mesleki konumu, kimliği ve rolleri gibi konuların bu ders kapsamında Avustralya’daki programda yer bulduğu görülmektedir.

Türkiye’deki programda “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme” ismi ile yer alan meslek bilgisi dersinin Amerika’daki programda “Eğitim İstatistiği ve Ölçümler” ismi ile yer bulduğu görülmektedir. Bu kapsamda bir dersin Avustralya programında yer almadığı ama farklı eğitim derslerinde bu dersin içeriğine ait konuların dağınık olarak yer bulduğu görülmektedir. İçerik olarak bakıldığında Türkiye ve Amerika’daki ders içeriklerinin birbirine paralel düzeyde olduğu görülmektedir. Bu ders kapsamında Türkiye’de ölçme-değerlendirme ile ilgili temel kavramlar, ölçme araçları ve başarı testleri geliştirme gibi konular yer alırken Amerika’da ise istatistik ile ilgili temel kavramlar ve ölçek geliştirme gibi konular yer bulmaktadır.

Türkiye’deki programda “Öğretmenlik Uygulaması I-II” ismiyle yer alan uygulama dersinin, Amerika’daki programda “Staj” ve Avustralya’da programda ise “Mesleki Deneyime Giriş ve Mesleki Deneyim I-II-III” isimleriyle yer aldığı görülmektedir. Bu ders kapsamında her üç ülkede de öğrencilerin teorik olarak aldığı bilgilerin okul ortamında uygulanması düşüncesi hâkimdir. Yine üç ülkede yer alan bu ders kapsamında öğrencilerin okul ortamındaki dersler için hazırlık, planlama, ölçme-değerlendirme ve sınıf içi iletişim gibi becerilerini geliştirmek hedeflenmektedir. Bu dersin hedefleri arasında hizmet öncesi öğretmen risk değerlendirilmesinin bir öncüsü olduğu düşüncesinin Avustralya’yı diğer iki ülkeden ayırdığı görülmektedir. Yine Avustralya’daki uygulama derslerinin diğer iki ülkedeki uygulama derslerine oranla daha kapsamlı ve daha uzun soluklu bir uygulama ortamı sunduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye’deki programda yer alan “Eğitime Giriş” dersinin Amerika ve Avustralya’daki programlarda yer almadığı fakat benzer içeriklerin farklı derler bünyesinde ele alındığı anlaşılmaktadır. Türkiye’deki “Eğitim Felsefesi” ve “Öğretim İlke ve Yöntemleri” isimli meslek bilgisi derslerinin Avustralya ve Amerika’daki programlarda ayrı bir ders olarak verilmekten ziyade, farklı dersler bünyesinde verilen benzer içeriklerle karşımıza çıktığı görülmektedir. Amerika’da “Öğretimde Mesleki Gelişim” ismiyle yer alan meslek bilgisi dersinin Türkiye’deki ve Avustralya’daki programlarda yer almadığı görülmektedir. Amerika’da bu ders kapsamında öğretmenlik mesleği ile ilgili uygulamalar ve Penn State’ e özgü bazı özel mesleki uygulamaları gibi konuların

ele alındığı anlaşılmaktadır. Yine Amerika'daki programda yer alan “Araştırma Projesi” dersinin Türkiye ve Avustralya'daki programlarda yer almadığı görülmektedir. Bu ders kapsamında Amerika'da öğretmen adaylarının eğitim sistemi içerisinde gördükleri olumsuz bir durum ya da bir problem hakkında hazırladıkları çözüm önerilerini raporlayarak sundukları anlaşılmaktadır. Ayrıca Avustralya'daki programda yer alan “Eğitim ve Yaratıcılık” dersinin Türkiye’de ve Amerika'daki programlarda ayrı bir ders kapsamında yer almadığı görülmektedir. Bu ders kapsamında Avustralya toplumunun kalkınması ve çok kültürlü bir toplumda yaratıcılığın öneminin vurgulandığı anlaşılmaktadır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de eğitim fakülteleri kapsamında yer alan meslek bilgisi dersleri ve bu derslere ait içerikler YÖK tarafından oluşturulmakta ve bu program Türkiye’de yer alan bütün eğitim fakültelerinde aynı şekilde uygulanmaktadır (YÖK, 2018). Dünya çapında başarılı eğitim fakültelerine bakıldığında ise birçok üniversitenin meslek bilgisi derslerini ve bu derslere ait içerikleri kendi bünyesinde oluşturduğu görülmektedir. Bu çalışma kapsamında başarı sıralamalarında üst basamaklarda yer alan Amerika Birleşik Devletleri’ndeki Penn State Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Avustralya’daki Queensland Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile Türkiye’deki eğitim fakültelerinin meslek bilgisi ders ve kredileri ile derslere ait içerikler karşılaştırılmıştır.

Elde edilen bulgular incelendiğinde; Türkiye’deki “Eğitim Sosyolojisi” meslek bilgisi dersine benzer derslerin iki ülkenin programlarında yer aldığı görülmektedir. Bu derslerin içerikleri dikkatle incelendiğinde; Amerika ve Avustralya’daki derslerin içeriğinin ülkenin ya da daha özelden bölgenin sosyolojik yapısını daha yakından ele alan daha sade bir içerik sunduğu anlaşılmaktadır. Özellikle bu ülkelerdeki öğretmen yetiştirme programlarına bakıldığında, öğretmen adaylarına verilen dersler arasında sosyal ve kültürel konuların büyük bir yer tuttuğu görülmektedir (Taşdan ve Çuhadaroğlu, 2006, s. 218). Bu kapsamda Türkiye’deki “Eğitim Sosyolojisi” ders içeriğinin de toplumun sosyolojik yapısını daha yakından ele alan ve bu yapı ile eğitim faaliyetlerini sentezleyen bir içerik ile sunulmasının daha yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Türkiye’deki programda yer alan “Eğitim Psikolojisi” meslek bilgisi dersinin hem Amerika hem de Avustralya’daki programda farklı isim ama benzer içeriklerle yer aldığı görülmektedir. Bu ders özelinde bakıldığında; Türkiye’deki ders içeriğinin daha teorik ve yoğun, Amerika’daki ders içeriğinin daha sade,

uygulama imkânı sağlayan ve Avustralya'daki ders içeriğinin ise gelişimsel sorunlara çözüm bulma odaklı olduğu anlaşılmaktadır. Camadan, Kahveci ve Kılıç (2018, s. 96) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin “Eğitim Psikolojisi” dersinin içeriğinin güncellenmesi ve uygulamaya dönük bir çerçeve oluşturulması gerektiğini vurguladıkları belirtilmiştir. Dolayısıyla Türkiye'deki ders içeriğinin gelişimsel sorunlara çözüm bulma odaklı ve öğretmen adaylarına uygulama fırsatı sağlayan bir anlayış ile yeniden düzenlenmesinin daha yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Türkiye, Amerika ve Avustralya'daki programlarda teknoloji ve eğitim arasındaki ilişkiyi temel alan farklı isimlere sahip dersler olduğu görülmüştür. Türkiye'de “Öğretim Teknolojileri” ve Avustralya'da “Dijital Teknolojiler” ismiyle yer bulan bu derslere ait benzer içeriklerin Amerika'da ise farklı dersler bünyesinde yer aldığı anlaşılmaktadır. Bu derslerin içeriğine bakıldığında özellikle Avustralya'daki ders içeriğinin tasarım, STEM eğitimi ve teknoloji temelli etkili öğretim stratejilerinin ele alındığı görülmektedir. Öğretmen yetiştirme sürecinde teknolojinin nasıl kullanılacağı ve öğretim ortamına nasıl aktarılacağı yönünde meslek bilgisi derslerinin verilmesinin oldukça önemli görülmektedir (Altıntaş ve Yeşiltepe, 2016, s. 226). Bu kapsamda Türkiye'de de ders içeriğinin daha güncel konuları ele alan bir anlayış ile temellendirilmesinin daha nitelikli bir öğretim faaliyetine temel teşkil edeceği düşünülmektedir.

Bulgular incelediğinde Türkiye'deki programda yer alan “Sınıf Yönetimi” meslek bilgisi dersinin Amerika'daki programda “Sınıf Yönetimi ve Organizasyon”, Avustralya'daki programda ise “Profesyoneller Olarak Öğretmenler” ismiyle yer aldığı anlaşılmaktadır. Türkiye'deki ders içeriğinden farklı olarak Amerika'daki ders içeriğinde uyum ve organizasyon, Avustralya'daki ders içeriğinde ise öğretmenlerin toplum içerisindeki mesleki konumu, kimliği ve rolleri gibi konuların ders kapsamında ele alındığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda sosyal bir alan olan sınıfı (Scarlett, 2015, s. 79) yönetebilmesi beklenen öğretmen adayının; mesleki konumunu, kimliğini, rollerini bilen ve bu sosyal alana uyum gösterebilen bir ders içeriği ile yetiştirilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda özellikle öğretmenin toplumdaki konumu, kimliği ve rolleri gibi konuların Türkiye'deki ders kapsamında daha detaylı olarak yer almasının öğretmen adaylarının kendi mesleklerini yakından tanımlarına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Elde edilen bulgulara göre Türkiye'deki programda “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme” olarak yer alan meslek bilgisi dersinin Amerika'daki programda “Eğitim İstatistiği ve Ölçümler” ismiyle yer bulduğu, Avustralya'daki programda ise bu derslere ait benzer içeriklerin farklı dersler bünyesinde yer aldığı

anlaşılmaktadır. Veriler detaylı olarak incelendiğinde; Türkiye ve Amerika'daki derslerin birbirine benzer içeriklere sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Türkiye'deki programda yer alan “Öğretmenlik Uygulaması I-II” meslek bilgisi dersinin Amerika'daki programda “Staj” ve Avustralya'da programda ise “Mesleki Deneyime Giriş ve Mesleki Deneyim I-II-III” isimleriyle yer bulduğu anlaşılmaktadır. Türkiye'deki (Aslan ve Sağlam, 2018, s. 156) ve Amerika'daki (Aksoy ve Gözütok, 2017, s. 1672) uygulama derslerinin ve bu derslere ait ders saatlerinin daha az olduğu görülmektedir. Bu kapsamda Avustralya'daki uygulama derslerinin Türkiye'deki ve Amerika'daki uygulama dersleri ile bir takım farklılıklar içerdiği anlaşılmaktadır. Özellikle bu ülkede uygulama çalışmalarının lisans eğitiminin ilk yılından itibaren başlaması, öğretmen adaylarına daha kapsamlı ve daha uzun soluklu bir uygulama imkânı sunması hizmet öncesi risk değerlendirilmesi açısından oldukça önemlidir. Avustralya'daki bu anlayış temelinde Türkiye'deki öğretmen adaylarının hizmet öncesinde daha uzun soluklu ve daha kapsamlı uygulama dersleri almalarının, onlara mesleki yaşamları öncesinde önemli bir deneyim sağlayacağı söylenebilir. Nitekim literatürde yapılan birçok çalışmanın da araştırmanın bu sonucunu destekler nitelikte olduğu görülmektedir (Aytaç ve Er, 2018, s. 10; Endeley, 2014, s. 147; Gökmen, 2015, s. 96; Gülşen ve Gündüz, 2016, s. 1077; Maskit, Orland-Barak, 2015, s. 285).

Bulgular incelendiğinde; Amerika'daki programda yer alan “Araştırma Projesi” dersinin Türkiye'deki programda seçmeli olarak ve Avustralya'daki programda ise hiç yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Amerika'da bu meslek bilgisi dersi kapsamında; öğretmen adaylarının eğitim sisteminde fark ettikleri aksaklıkları, gözlemledikleri olumsuz bir durumu ya da bir problemi ele alarak çözüm önerileri ürettikleri bir proje hazırlamaları istenmektedir. Amerika'nın yanı sıra farklı birçok ülkede de (Almanya, Birleşik Krallık, Belçika ve İspanya gibi) öğretmen yetiştirmede proje yapma ve projelere katılmanın öğretmen adaylarının niteliğine önemli katkılar sağladığı vurgulanmaktadır (Altıntaş ve Yeşiltepe, 2016, s. 230). Bu kapsamda Türkiye'deki programda bu içeriğe sahip bir derse zorunlu meslek bilgisi dersleri kapsamında yer verilmesi düşünülebilir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının hem Türkiye'deki eğitim sistemini daha iyi tanımaları hem de sistemin aksayan yönlerini tespit edip, o doğrultuda çözüm üretmeye çalışmaları sağlanabilir.

Elde edilen bulgulara göre; Amerika'daki programda yer alan “Öğretimde Mesleki Gelişim” dersinin Türkiye'deki ve Avustralya'daki programlarda aynı kapsamda yer almadığı tespit edilmiştir. Amerika'da bu ders kapsamında öğretmenlik mesleği ile ilgili uygulamalar ve Penn State' e özgü bazı özel mesleki

uygulamalar gibi konuların ele alındığı görülmüştür. Amerika'daki öğretmen yetiştirmedeki en başarılı uygulamalardan birinin de “Mesleki Gelişim Okulları” olduğu ifade edilmektedir (Tarman ve Adalar, 2016, s. 1603). Bu anlamda Türkiye'deki programda “Eleştirel ve Analitik Düşünme” adıyla yer alan seçmeli dersin yerine daha kapsamlı ve zorunlu bir meslek bilgisi dersi programa eklenebilir. Yine Avustralya'daki programda yer alan “Eğitim ve Yaratıcılık” dersinin Türkiye'deki ve Amerika'daki programlarda yer almadığı tespit edilmiştir. Bu ders kapsamında Avustralya'da toplumunun kalkınması ve çok kültürlü bir toplumda yaratıcılığın öneminin vurgulandığı anlaşılmaktadır. Türkiye'deki programda bu kapsamda bir derse yer verilerek, öğretmen adaylarının toplumumuzun kalkınması için yaratıcılığın önemini anlamaları sağlanabilir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Abazaoğlu, I. (2014). Dünyada öğretmen yetiştirme programları ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim uygulamaları. *Electronic Turkish Studies*, 9(5), 1-46.
- Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Etkili Öğrenme ve Öğretme (6. Baskı)*. Eğitim Dünyası Yayınları.
- Aksoy, E., & Gözütok, F. D. (2017). Öğretmen eğitimi programları ve paradigmalarının karşılaştırmalı analizi. *Elementary Education Online*, 16(4), 1672-1688.
- Altbach, P. G. (Ed.). (1999). *Private Prometheus: Private Higher Education and Development in the 21st Century (No. 77)*. Greenwood Publishing Group.
- Altıntaş, G., & Yeşiltepe, M. (2016). Karşılaştırmalı öğretmen yetiştirme. *Western Anatolia Journal of Educational Science, Özel sayı*, 225-250.
- Aslan, M., & Sağlam, M. (2018). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33 (1), 144-162.
- Aydın, O. T. (2017). Üniversite sıralama sistemleri ve bu sıralamalarda Türk üniversitelerinin konumu üzerine bir inceleme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 23(2), 305-330.

- Aytaç, A., & Er, K. O. (2018). Türkiye’de ve Finlandiya’da hizmet öncesi sınıf öğretmeni yetiştirme programlarındaki öğretmenlik uygulamalarının karşılaştırılması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 10-19.
- Azar, A. (2011). Türkiye’deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 36-38.
- Camadan, F., Kahveci, G., & Kılıç, Z. O. (2018). Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersi ile ilgili görüşleri ve önerileri: Nitel bir çalışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 95-120.
- Darling-Hammond, L. (2006). *Powerful Teacher Education: Lessons from Exemplary Programs*. Jossey-Bass.
- Endeley, M. N. (2014). Teaching practice in Cameroon: The Effectiveness of the university of Buea model and implications for quality. *Australian Journal of Teacher Education*, 39(11), 147-160.
- Gökmen, Ö. F. (2015). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasına yönelik görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 96-115.
- Gülşen, C. & Gündüz, H. Ç. (2016). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği ve öğretmenlik uygulamasına yönelik görüşleri. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(3), 1077-1092.
- Harmancı, F. M. (2009). Amerika Birleşik Devletleri eğitim sistemi. Ali Balcı (Ed.), *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri içinde* (29-45). Pegem Akademi.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Külekçi, E., & Bulut, L. (2010, Kasım). Türkiye ve ABD’deki öğretmen yetiştirme sistemlerinin karşılaştırılması. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications* içinde (s. 11-13).
- Küçükahmet, L. (2007). 2006–2007 öğretim yılında uygulanmaya başlayan öğretmen yetiştirme lisans programlarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203–218.
- Küçükcan, T., & Gür, B. S. (2009). Türkiye’de yükseköğretim: karşılaştırmalı bir analiz. *SETA (Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı)*.

- Küçüköğlu, A. & Kızıldaş, E. (2012). Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırılması. *İlköğretim Online*, 11(3), 660-670.
- Lee, M. N., & Healy, S. (2006). Higher education in South-East Asia: an overview. *Higher Education in South-East Asia*, 1-12.
- Maskit D. & Orland-Barak, L. (2015). University–school partnerships: Student teachers’ evaluations across nine partnerships in Israel. *Journal of Education for Teaching*, 41(3), 285-306.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama için bir Rehber*. (Selahattin Turan, Çev.). Nobel Yayıncılık.
- OECDa, (2020). *Outcomes of Higher Education*. <https://www.oecd.org/site/eduimhe08/abstractsreputationandrakingtheimpactoninstitutionalstrategyandbehavioursofinternationalrankingtables.htm>, Erişim Tarihi: 22.10.2020.
- OECDb, (2018). PISA results. <https://www.oecd.org/pisa/data/2018database/> Erişim Tarihi: 22.10.2020.
- Orhan, A., & Vardar, A. K. (2019). Finlandiya ve Türkiye’de yabancı dil öğretmeni yetiştirme: öğretmenlik uygulamasına karşılaştırmalı bir bakış. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 309-330.
- Penn State Üniversitesi, (2019). *Penn State Üniversitesi Meslek Bilgisi Ders ve İçerikleri*. <https://bulletins.psu.edu/university-course-descriptions/undergraduate/educ/>. Erişim tarihi: 17.10.2019
- Püsküllüoğlu, E. I., & Hoşgörür, V. (2017). Türkiye’de 2010-2016 yılları arasında yapılan karşılaştırmalı eğitim lisansüstü tezlerinin değerlendirilmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 46-61.
- Safran, M. (2014). Eğitim fakülteleri, öğretmen yetiştirme süreci ve yeni arayışlar. 4. Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslararası Sempozyumu Bildiri Kitabı, s. 2-3. http://www.egitim.hacettepe.edu.tr/belge/ispite_2014.pdf, Erişim tarihi: 22.10.2020.
- Sağlam, M., & Kürüm, D. (2005). Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerinde öğretmen eğitiminde yapısal düzenlemeler ve öğretmen adaylarının seçimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 167, 53-69.

- Scarlett, W. G. (2015), Classroom management—Embracing complexity. Scarlett, W. G. (Ed.). In *The SAGE Encyclopedia of Classroom Management* (50-86). SAGE Publications.
- Stephens, P., Tonnessen, F. E. & Kyriacou, C. (2004). Teacher training and teacher education in England and Norway: A comparative study of policy goals. *Comparative Education*, 40(1), 109-130. <http://doi.org.10.1080/0305006042000184908>.
- Şişman, M. (2001). *Öğretmenliğe giriş*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Tarman, B., & Adalar, H. (2016). ABD ve Türkiye'nin sosyal bilgiler eğitimi öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırılması: Pace ve Gazi Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmenliği program örnekleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 16 (USBES Özel Sayı II)*, 1603-1630.
- Taşdan, M., & Çuhadaroglu, E.O. (2006). Türkiye'de eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme ilişkisi. *Journal of Educational Sciences & Practices*, 5(10), 210-224.
- Topuniversities (2019). *Dünya Üniversiteleri Başarı Sıralamaları*. <https://www.topuniversities.com/university-rankings/university-subject-rankings/2019/education-training>, Erişim Tarihi: 22.10.2020.
- Trochim, W. & Donnelly., J. P. (2007). *The Research Methods Knowledge Base*, (3. Baskı). Atomic Dog Publishing.
- Türkoğlu, A. (1998). *Karşılaştırmalı Eğitim Dünya Ülkelerinden Örnekler*. Baki Kitabevi.
- UNESCO (2012). *Unesco strategy on teachers*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000217775>, Erişim Tarihi: 20.10.2019.
- Uygun, S., Ergen, G., & Öztürk, İ. H. (2011). Türkiye, Almanya ve Fransa'da öğretmen eğitimi programlarında uygulama eğitiminin karşılaştırılması. *Ilkogretim Online*, 10(2), 389-405.
- Queensland Üniversitesi, (2019). Queensland Üniversitesi Meslek Bilgisi Ders ve İçerikleri. https://my.uq.edu.au/programs-courses/program_list.html?acad_prog=2306, Erişim Tarihi: 18.10.2019.
- Yıldırım, A. (2013). Türkiye'de öğretmen eğitimi araştırmaları: Yönelimler, sorunlar ve öncelikli alanlar. *Eğitim ve Bilim*, 38, 175-191.

- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (9. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- YÖK (2018). *Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları*. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_daiesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Sinif_Ogretmenligi_Lisans_Programi09042019.pdf. Erişim Tarihi: 22.10.2020.
- Zaharia, S. (2002). A comparative overview of some fundamental aspects of university management as practiced in several European countries. *Higher Education in Europe*, 27(3), 301-311.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose: In this study, it was aimed to compare the vocational knowledge courses offered within the Penn State University (USA) and Queensland University (Australia) Faculties of Education, which are at the top of the success rankings within the scope of Education Faculties, with the vocational knowledge courses in the new program in our country. In this regard, Turkey, United States and teacher training programs of vocational knowledge courses in Australia, the course and content of the loans have dealt with similar and different aspects.

Method: Within the scope of the research, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. In this study, in which the horizontal comparison approach was used, the data were analyzed by descriptive analysis method.

Findings: Turkey, the United States and Australia located professional knowledge of the Faculty of Education shows that take place within the courses and credits. As far as the number of required vocational knowledge courses in Turkey course number is more than the other countries looking at the course of the loan; United States and Australia shows that in the course of the credit is larger than those of Turkey. In addition, it is understood that there are vocational knowledge courses in three countries with similar or close names.

Conclusion and Discussion: When the findings obtained are examined; Turkey in "Sociology of Education" course similar to the course of professional knowledge is seen that the two countries take part in the program. When the contents of these courses are examined carefully; it is understood that the content of the courses in America and Australia offers a simpler content that takes a closer look at the sociological structure of the country or more specifically the region.

Located in Turkey in the program "Educational Psychology" course of vocational knowledge is seen to take place by different names, but similar content in the program in both the US and Australia. Looking specifically at this course; it is understood that the course content in our country is more theoretical and intense, the course content in the United States is simpler, provides application opportunities, and the course content in Australia is focused on finding solutions to developmental problems. Turkey, based on the relationship between technology and education programs in the United States and Australia have seen that the courses have different names. In Turkey, "Educational Technology" in Australia and "Digital Technologies" is the name of the place of similar finds in the United States understood that the content of these courses are located in different courses on site. When the findings are examined in the program in Turkey "Classroom Management" program in the United States of vocational knowledge courses "Classroom Management and Organization", while in the program in Australia "Professionals as Teachers". It is understood that the name is located. Unlike the course content in our country, it is understood that the topics such as harmony and organization in the course content in America, and the professional position, identity and roles of teachers in the society in Australia are discussed in the course. According to the findings obtained; it has been determined that the "Professional Development in Teaching" course in the program in America is not included in the programs in our country and Australia. In America, it has been observed that within the scope of this course, issues such as practices related to the teaching profession and some special professional practices specific to Penn State are discussed. In this sense, the program in Turkey is thought to be included in such a course.